

Stefan Moysa

"Signale des Glaubens. Gnade neu
bedacht, Gisbert Greshake,
Freiburg-Basel-Wien 1980 : [recenzja]
219 stefan moysa

Collectanea Theologica 51/3, 219

1981

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Tekst jest żywy, miejscami poetycki i przechodzi nieraz w modlitwę. Dlatego, aby wyczerpać jego treść nie wystarczy go czytać. Trzeba go rozważać i przemodlić.

ks. Stefan Moysa SJ, Warszawa

Gisbert GRESHAKE, *Signale des Glaubens. Gnade neu bedacht*, Freiburg-Basel-Wien 1980, Verlag Herder, s. 71.

Autor pragnie w krótkiej medytacji teologicznej przemyśleć tradycyjne pojęcie łaski, aby mu nadać większe znaczenie dla współczesnego człowieka. Ten bowiem kieruje się przekonaniem, że potrafi wszystko osiągnąć własnymi siłami. Tymczasem jednak doświadczenie wykazuje, że spełnienie prawdziwych pragnień człowieka — przede wszystkim pragnienia miłości — jest dla samych ludzkich sił niemożliwe. Do tego doświadczenia autor nawiązuje wskazując na alternatywną drogę życia; zamiast polegania wyłącznie na sobie trzeba pozwolić się obdarować, oczekiwać spełnienia pragnień przez Boga, otworzyć się na łaskę. Takie obdarowanie nie degraduje człowieka do roli żebraka, ale doprowadza go do pełnej wolności i realizacji swojego ja. Zostaje on bowiem obdarowany miłością, wyzwolony, przyjęty przez Boga. Na tym właśnie polega łaska.

Obdarowanie człowieka przez łaskę ukazało się w Chrystusie Jezusie. Bez uprzednich zasług Bóg przyszedł do człowieka, aby mu przebaczyć grzechy i umożliwić życie w królestwie Bożym. Ta miłość ukazała się najpełniej w krzyżu Chrystusa.

Miłość i łaska Boża są twórcze. Przez nie Bóg człowieka usprawiedliwia i czyni go świętym, umożliwia mu dokonanie nowego początku, daje zdolności do walki o udane życie dla siebie i swoich bliźnich.

Łaska jest nie tylko darem, ale i zadaniem. Umożliwia ona wolne działanie człowieka, który nie tylko otrzymuje zbawienie od Boga jako dar, ale jako sprawę do wykonania. Bóg nie działa na człowieka jako na biernym przedmiocie, ale działa z człowiekiem. Zachowanie się człowieka przeniknięte wiarą, nadzieją i miłością, jego wierność i służba bliźnim są formą ukazania się łaski, pozostaje ona bowiem zawsze konkretna.

Obdarowanie człowieka odbywa się obecnie pod znakiem nadziei. W tym życiu musi on walczyć w ciemnościach wiary. Najczęściej nie czuje, że Bóg w nim działa. Doświadczą jednak, że ma siłę do przetrwania, odwagę by się nie poddać, cierpliwość by dalej iść za Chrystusem. Człowiek więc ufa, że miłość Boża, na której teraz buduje kiedyś go całkowicie ogarnie.

Medytacja teologiczna Greshakego trafia w samo sedno przeżyć dzisiejszego człowieka, który pragnie żyć wiarą. Daje mu też bardzo dobrą podbudowę teoretyczną opartą zarówno na tradycyjnej teologii, jak też na współczesnych przemyśleniach.

ks. Stefan Moysa SJ, Warszawa

Karl RAHNER, *Worte vom Kreuz*, Freiburg-Basel-Wien 1980, Verlag Herder, s. 72.

Dwie wyraźnie oddzielone części składają się na tę małą książkę. W pierwszej, która ma formę wykładu, autor odpowiada na pytanie, dlaczego Pan Bóg pozwala byśmy cierpieli. Druga zawiera krótkie modlitewne rozważania na temat siedmiu słów Pana Jezusa na krzyżu.

W swoim teologicznym wykładzie Rahner wpierv krótko przytacza podawane zwykle wyjaśnienia dotyczące cierpienia. A więc cierpienie jest pewnym zabiegiem natury, by umożliwić rozwój życia. Cierpienie jest skut-